

PORÓWNANIA 9, 2011

CZASOPISMO POŚWIĘCONE
ZAGADNIENIOM KOMPARATYSTYKI LITERACKIEJ
ORAZ STUDIOM INTERDYSCYPLINARNYM

comparis@amu.edu.pl

SPIS TREŚCI

ŚRODKOWOEUROPEJSKIE REWIZJE

Bogusław Bakuła, <i>Kanon, antykanon, postkanon w dyskursie o tożsamości kultur w Europie Środkowej i Wschodniej (1991–2011)</i>	13
Joanna Roszak, <i>Odmazywanie/nadpisywanie: Gestarium Rafała Jakubowicza</i>	45
Hanna Grzeszczuk-Brendel, <i>Szklane domy a szklana architektura</i>	61

PRACE PORÓWNAWCZE I ANALIZY

Anne-Marie Monluçon, <i>Żywoty mroczne, żywoty niemożliwe do opowiedzenia?</i> (Przeł. Agnieszka Jasińska)	79
Oksana Weretiuk, <i>Jurij Andruchowycz i Andrzej Stasiuk o tożsamości ukształtowanej przez historię</i>	91
Estera Żeromska, <i>Zrozumieć japoński teatr klasyczny</i>	103

POMIĘDZY JĘZYKAMI EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

Międzynarodowa konferencja pod patronatem Funduszu Wyszehradzkiego
Poznań, dn. 21–22.03.2011 r.

EUROPA ŚRODKOWA I HISTORIA

Csaba Gy. Kiss, <i>Europa Środkowa jako wspólnota pamięci (kilka przyczynków do definicji niewykonalnej)</i>	111
Miloš Zelenka, <i>Koncepcja Europy Środkowej w kontekstach słowiańsko-węgierskich</i>	117
Ryszard Grzesik, <i>Wielkie Morawy podstawą środkowoeuropejskiej pamięci historycznej</i>	127

Krzysztof Morgiel, <i>Początkowa faza peregrynacji synów Wazula po dworach Europy Środkowo-Wschodniej</i>	137
Agnieszka Janiec-Nyitrai, <i>Polsko-węgierska wspólnota świętych – znaczenia odbite w witrażach</i>	147
Libor Martinek, <i>Fryderyk Chopin v česke poezii</i>	157

HUNGARICA

Tibor Žilka, <i>Béla Balázs – predstaviteľ multikulturalizmu</i>	175
Zuzana Vargová, <i>„Najbližšie musí mať človek k človeku“</i> . Niekoľko poznámok k tvorbe A. Mickiewicza a M. Tompu	187
Peter Káša, <i>Stredoeurópske súvislosti v slovenskej romanticknej historickej próze</i>	195
Lajos Pálfalvi, <i>Węgierski epizod w życiu i twórczości Jerzego Stempowskiego</i>	205
Csilla Gizínska, <i>Środkowoeuropejskie warianty „dramatu misterium” w świetle dramaturgii Pétera Nádasa i Jerzego Grotowskiego</i>	213
Grzegorz Bubak, <i>Obraz Polski i Polaków w węgierskich filmach fabularnych powstałych po zmianie systemu</i>	225
Viktória Szathmáry-Kellermann, <i>Najmłodsza literatura polska na Węgrzech, czyli dlaczego nie czytamy Chutnik?</i>	235

EUROPA WSCHODNIA

Artur Iżewski, <i>Satyryczna ukraińska prasa w Galicji wobec sporów religijnych (druga połowa wieku XIX – początek wieku XX)</i>	243
Ivana Džundová, <i>Súčasná bieloruská poézia: Filozofia a politika. Tradícia a inovácia</i>	259
Tomasz Nakoneczny, <i>Rewolucja i pustka. Tekstualizacja tradycji w Małym palcu Buddy Wiktora Pielewina</i>	273

JĘZYKOZNAWSTWO I SOCJOLOGIA

Árpád Rátkai, <i>Literaci skupieni wokół węgierskiego czasopisma „Nyugat” a Język Międzynarodowy</i>	289
Katarzyna Dzemiań, <i>Co wiemy o naszych bratankach? Przyjaźń polsko-węgierska dziś</i>	301
Joanna Grzela, <i>Emilia Kleczka, Znajomość języka polskiego a integracja Romów w Polsce – zarys problemu</i>	307

RECENZJE

Barbara Sienkiewicz, <i>Filozofia kultury i komparatystyka (Lidia Wiśniewska, Między Bogiem a Naturą. Komparatystyka jako filozofia kultury. Wydawnictwo Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2009, ss. 437)</i>	317
Jacek Wachowski, <i>Agorafilia Piotra Piotrowskiego, czyli o przemianach w sztuce środkowoeuropejskiej ostatniego dwudziestolecia (Piotr Piotrowski, Agorafilia. Sztuka i demokracja w postkomunistycznej Europie. Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2011, ss. 300)</i>	328
Agata Popęda, <i>Teren do eksploracji. Zwrot transnarodowy w amerykańskiej teorii literatury (Paul Jay, Global Matters. The Transnational Turn in Literary Studies. Cornell University Press, New York 2010, ss. 248)</i>	332
Karolina Korcz, <i>Polska Rzeczpospolita Literacka: przygody świadomości historycznej (PRL – świat (nie)przedstawiony. Red. A. Czyżak, J. Galant, M. Jaworski. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2010, ss. 437)</i>	341

Oksana W e r e t i u k, <i>Brytyjskie Stowarzyszenie Literatury Porównawczej i jego czasopismo "Comparative Critical Studies"</i>	348
Dagmara N o w a c k a, <i>Literatura ukraińska na tle kultury europejskiej. (Literatura ukraińska XIX i XX wieku w kontekście europejskim (Українська література XIX–XX століть у європейському контексті)</i> . Red. L. Siryk. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2008, ss. 245)	356

OMÓWIENIA, PRZEGLĄDY

Gerhard Doliesen, <i>Polen unter kommunistischer Herrschaft 1944–1956. Mit Vergleichen zur DDR. Gesellschaft f. Regional- und Zeitgeschichte e. V. Schwerin sowie Die Landbeauftragte für Mecklenburg-Vorpommern für die Unterlagen des Staatsicherheitsdienstes in der ehemaligen DDR</i> . Schwerin 2010, ss. 140. (<i>Wolfgang Schlott</i> , przeł. <i>Emilia Kledzik</i>); Rudolf von Thadden, Karl Schlögel, Adam Krzemiński, <i>Blicke Ost – Blicke West. Drei Reden</i> . Red. Heinz Ludwig Arnold. Wallstein Verlag. Göttingen 2010, ss. 32. (<i>Wolfgang Schlott</i> , przeł. <i>Emilia Kledzik</i>); Patrícia Pászt, <i>Mai lengyel drámairodalom. [Współczesne dramaty polskie]</i> Kalligram. Budapest 2010, ss. 256. (<i>Viktória Szathmáry-Kellermann</i>)	367
--	-----

SPRAWOZDANIA

<i>Dlaczego zombie piszą blogi? Doroczna konferencja Amerykańskiego Towarzystwa Komparatystycznego – Vancouver 2011 (Agata Popęda)</i>	373
Autorzy „Porównań” 9, 2011 (w porządku alfabetycznym)	377
Książki nadesłane	381

COMPARISONS 9, 2011

A JOURNAL ON COMPARATIVE LITERATURE
AND INTERDISCIPLINARY STUDIES

comparis@amu.edu.pl

CONTENTS

CENTRAL EUROPEAN REVISIONS

Bogusław B a k u ł a, <i>Canon, anti-canon and post-canon in the discourse on identity of cultures in Central and Eastern Europe (1991–2011)</i>	13
Joanna R o s z a k, <i>Unblotting/overwriting: Gestarium of Rafał Jakubowicz</i>	45
Hanna G r z e s z c z u k-B r e n d e l, <i>Glass houses and glass architecture</i>	61

COMPARATIVE WORKS AND ANALISYS

Anne-Marie M o n l u ç o n, <i>Dark lives, lives impossible to retell?</i>	79
Oksana W e r e t i u k, <i>Yuri Andrukhovych and Andrzej Stasiuk on identity shaped by history</i>	91
Estera Ź e r o m s k a, <i>Understanding the Japanese classical theatre</i>	103

BETWEEN THE LANGUAGES IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE

International Conference
Poznań, Poland, 21-22.03

CENTRAL EUROPE AND HISTORY

Csaba Gy. K i s s, <i>Central Europe as a commonwealth of memory (Some contributions to an unfeasible definition)</i>	111
Miloš Z e l e n k a, <i>The concept of Central Europe in the Hungarian-Slavic context</i>	117
Ryszard G r z e s i k, <i>Great Moravia as basis of the Central European medieval historical tradition</i>	127
Krzysztof M o r g i e l, <i>The initial phase of the peregrination of Vazul's sons through the courts of Central and Eastern Europe</i>	137

Agnieszka Janiec-Nyitrai, <i>Polish-Hungarian commonwealth of saints – the meanings in the stained glass windows</i>	147
Libor Martinek, <i>Fryderyk Chopin in Czech poetry</i>	157

HUNGARICA

Tibor Žilka, <i>Béla Balázs – a representative of multiculturalism</i>	175
Zuzana Vargová, <i>Remarks on Adam Mickiewicz’s and Mihály Tompa’s work</i>	187
Peter Káša, <i>Central European contexts of Slovak historical romances</i>	195
Lajos Pálfalvi, <i>Hungarian episode in the life and the career of Jerzy Stempowski</i>	205
Csilla Gizínska, <i>Central European variations of “misterium-drama” based on comparison of works by Péter Nádas and Jerzy Grotowski</i>	213
Grzegorz Buba, <i>The image of Poland and the Poles in Hungarian feature films after the change of the political system</i>	225
Viktória Szathmáry-Kellermann, <i>The youngest Polish literature in Hungary or why we don’t read Chutnik?</i>	235

EASTERN EUROPE

Artur Iżewski, <i>Satiric Ukrainian press in Galicia in the face of religious conflicts (Second half of 19th century – beginning of 20th century)</i>	243
Ivana Džundová, <i>Contemporary Belorussian poetry. Philosophy and politics. Tradition and innovation</i>	259
Tomasz Nakoneczny, <i>Revolution and emptiness. Textualisation of tradition in Buddha’s little finger by Viktor Pielevin</i>	273

LINGUISTICS AND SOCIOLOGY

Árpád Rátkai, <i>The writers grouped around the Hungarian journal “Nyugat” and the international language</i>	289
Katarzyna Dzemiań, <i>What do we know about our brothers? Polish-Hungarian friendship today</i>	301
Joanna Grzelak, Emilia Kleczik, <i>The knowledge of the Polish language and the integration of the Romani in Poland – an outline of the problem</i>	307

REVIEWS

Barbara Sienkiewicz, <i>The philosophy of culture and comparative studies (Lidia Wiśniewska, Między Bogiem a Naturą. Komparatystyka jako filozofia kultury. Wydawnictwo Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2009, ss. 437)</i>	317
Jacek Wachowski, <i>Agorafilia by Piotr Piotrowski or about the changes in Central European art in the last two decades (Piotr Piotrowski, Agorafilia. Sztuka i demokracja w postkomunistycznej Europie. Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2011, ss. 300)</i>	328
Agata Popęda, <i>A field to explore. The transnational turn in the American theory of literature (Paul Jay, Global Matters. The Transnational Turn in Literary Studies. Cornell University Press 2010, ss. 248)</i>	332
Karolina Korcz, <i>Polish Literary Republic: the adventures of historical consciousness (PRL – świat (nie)przedstawiony. Red. A. Czyżak, J. Galant, M. Jaworski. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2010, ss. 437)</i>	341

Oksana W e r e t i u k, <i>British Comparative Literature Association and its journal "Comparative Critical Studies"</i>	348
Dagmara N o w a c k a, <i>Ukrainian literature in the context of European culture (Literatura ukraińska XIX i XX wieku w kontekście europejskim (Українська література XIX–XX століть у європейському контексті)</i> . Red. L. Siryk. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2008, ss. 245) . . .	356

OVERVIEWS, DISCUSSIONS

Gerhard Doliesen, <i>Polen unter kommunistischer Herrschaft 1944–1956. Mit Vergleichen zur DDR</i> . Gesellschaft f. Regional- und Zeitgeschichte e. V. Schwerin sowie Die Landbeauftragte für Mecklenburg-Vorpommern für die Unterlagen des Staatsicherheitsdienstes in der ehemaligen DDR. Schwerin 2010, ss. 140. (<i>Wolfgang Schlott</i> , przeł. <i>Emilia Kledzik</i>); Rudolf von Thadden, Karl Schlögel, Adam Krzemiński, <i>Blicke Ost – Blicke West. Drei Reden</i> . Red. Heinz Ludwig Arnold. Wallstein Verlag. Göttingen 2010, ss. 32. (<i>Wolfgang Schlott</i> , przeł. <i>Emilia Kledzik</i>); Patrícia Pászt, <i>Mai lengyel drámairodalom</i> . [<i>Contemporary Polish dramas</i>] Kalligram. Budapest 2010, ss. 256. (<i>Viktória Szathmáry-Kellermann</i>)	367
---	-----

REPORTS

<i>Why do zombies write blogs?</i> The American Comparative Society Annual – Vancouver 2011 (<i>Agata Popęda</i>)	373
Contributors to "Comparisons" 9, 2011 (in alphabetical order)	377
Received Books	381

СРАВНЕНИЯ 9, 2011

ЖУРНАЛ, ПОСВЯЩЁННЫЙ ПРОБЛЕМАМ ЛИТЕРАТУРНОЙ
КОМПАРАТИВИСТИКИ И МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫМ
ИССЛЕДОВАНИЯМ

comparis@amu.edu.pl

СОДЕРЖАНИЕ

ЦЕНТРАЛЬНО-ЕВРОПЕЙСКИЕ РЕВИЗИИ

Богуслав Бакула, <i>Канон, антиканон и постканон в дискуссиях об идентичности в культурах Центральной и Восточной Европы (1991–2011)</i>	13
Йоанна Рошак, <i>Восстановление/переписывание: Gestarium Рафала Якубовича</i>	45
Ханна Гжещук-Брендель, <i>Стеклянные дома и стеклянная архитектура</i>	61

СРАВНИТЕЛЬНЫЕ АНАЛИЗЫ И ИССЛЕДОВАНИЯ

Энн-Мари Монлюсон, <i>Жития мрачные, жития, о которых невозможно рассказать?</i> (Пер. Агнешка Ясиньская)	79
Оксана Веретюк, <i>Юрий Андрухович и Анджей Стасюк об идентичности сформированной историей</i>	91
Эстера Жеромская, <i>Понять классический японский театр</i>	103

В КРУГУ ЯЗЫКОВ ЦЕНТРАЛЬНО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ

Международная конференция под покровительством Вышеградского Фонда
Познань, Польша 21–22.03.2011 г.

ЦЕНТРАЛЬНАЯ ЕВРОПА И ИСТОРИЯ

Чаба Г. Киш, <i>Центральная Европа как общность памяти (несколько слов о понятии, которое невозможно дефиницировать)</i>	111
--	-----

Милош Зеленка, Концепция Центральной Европы в славянско-венгерских контекстах	117
Ришард Гжесик, Великая Моравия как фундамент центральноевропейской исторической памяти	127
Кшиштоф Моргель, Начальный этап странствований сыновей Вазула по резиденциям Центрально-Восточной Европы	137
Агнешка Янец-Нитрай, Польско-венгерская общность святых - значения отраженные в витражах	147
Либор Мартинек, Фредерик Шопен в чешской поэзии	157

HUNGARICA

Тибор Жилка, Бела Балаш – представитель мультикультурализма	175
Зузана Варгова, „Человеку сроден человек” Несколько замечаний о творчестве А. Мицкевича и А. Томпы	187
Петер Каша, Центральноевропейские контексты в словацкой романтической исторической прозе	195
Лайош Палфалви, Венгерский эпизод в жизни и творчестве Ежи Стемповского	205
Цзилла Гизиньская, Центральноевропейские варианты „религиозной драмы” на примере драматургии Петера Надаша и Ежи Гротовского	213
Гжегож Бубак, Образ Польши и поляков в венгерских художественных фильмах появившихся после смены режима	225
Виктория Сатмари-Келлерман, Современная польская литература в Венгрии, или почему мы не читаем Хутник?	235

ВОСТОЧНАЯ ЕВРОПА

Артур Ижевский, Сатирическая украинская пресса в Галиции в отношении религиозных споров (вторая половина XIX – начало XX века)	243
Ивана Джундова, Современная белорусская поэзия: философия и политика. Традиция и инновация	259
Томаш Наконечный, Революция и пустота. Текстуализация традиции в романе Виктора Пелевина Чапаев и Пустота	273

ЯЗЫКОЗНАНИЕ И СОЦИОЛОГИЯ

Арпад Раткаи, Литераторы, сотрудничающие с венгерским журналом „Nyugat” и Международным Язык	289
Катажина Дземьян, Что мы знаем о нашем братском народе? Польско-венгерская дружба сегодня	301
Иоанна Гжеляк, Эмилия Кледзик, Владение польским языком и интеграция ромов в Польше – очертания проблемы	307

РЕЦЕНЗИИ

Барбара Сенкевич, Философия культуры и компаративистика (Lidia Wiśniewska, <i>Między Bogiem a Naturą. Komparatystyka jako filozofia kultury</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2009, ss. 437.)	3 1 7
Яцек Ваховский, Агорафилия Петра Петровского, перемены в центральноевропейском искусстве последнего двадцатилетия (Piotr Piotrowski, <i>Agorafilia. Sztuka i demokracja w postkomunistycznej Europie</i> . Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2011, ss. 300.)	3 2 8

Агата По п е н д а, <i>Территория исследований. Транснациональный перелом в американской теории литературы</i> (Paul Jay, <i>Global Matters. The Transnational Turn in Literary Studies</i> . Cornell University Press 2010, ss. 248)	332
Каролина К о р ч, <i>Польская Литературная Республика: перипетии исторического сознания</i> (<i>Польская Народная Республика – (не)изображенный мир</i> . Red. A. Czyżak, J. Galant, M. Jaworski. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2010, ss. 437.)	341
Оксана В е р е т ю к, <i>Британское Общество Сравнительной Литературы и его журнал „Comparative Critical Studies“</i>	348
Дагмара Н о в а ц к а я, <i>Украинская литература на фоне европейской культуры. (Literatura ukraińska XIX i XX wieku w kontekście europejskim (Українська література XIX–XX століть у європейському контексті)</i> . Red. L. Siryk. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2008, ss. 245)	356

ОБЗОРЫ, ДИСКУССИИ

Gerhard Doliesen, <i>Polen unter kommunistischer Herrschaft 1944–1956. Mit Vergleichen zur DDR</i> . Gesellschaft f. Regional- und Zeitgeschichte e. V. Schwerin sowie Die Landbeauftragte für Mecklenburg-Vorpommern für die Unterlagen des Staatsicherheitsdienstes in der ehemaligen DDR. Schwerin 2010, ss. 140. (Вольфганг Шлотт, пер. Эмилия Кледзик); Rudolf von Thadden, Karl Schlögel, Adam Krzemiński, <i>Blicke Ost – Blicke West. Drei Reden</i> . Red. Heinz Ludwig Arnold. Wallstein Verlag. Göttingen 2010, ss. 32. (Вольфганг Шлотт, пер. Эмилия Кледзик); Patrícia Pászti, <i>Mai lengyel drámairodalom. [Współczesne dramaty polskie]</i> Kalligram. Budapest 2010, ss. 256. (Виктория Саммару-Келлерман)	367
---	-----

ОТЧЕТЫ

<i>Почему зомби пишут блоги?</i> Ежегодная конференция Американского Компаративистического Сообщества-Ванкувер 2011 (Агата Попенда)	373
Авторы „Сравнений” 9, 2011 (в алфавитном порядке)	377
Присланные книги	381